

15.10.2024

Sosiaali- ja terveystieteiden keskeinen keskiviikko 16.10.2024 klo 11.30/HE 132/2024 vp

Sosiaali- ja terveystieteiden kirjallinen lausuntopyyntö

Asia: HE 132/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 12 ja 16§:n muuttamisesta

Etelä-Karjalan hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä koskien sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamista.

Pidämme tärkeänä sitä, että kelpoisuutta toimia tilapäisenä sosiaalityöntekijänä ehdottomasti selkiytetään. Tätä tavoitteen toteutumista tulee pyrkiä lailla edistämään parhaalla mahdollisella tavalla. Tulee pyrkiä edistämään sitä että pystytään huolehtimaan asiakkaiden palveluiden saannista, sosiaalityön johtamisesta ja kehittämisestä. Tilapäisenä sosiaalityöntekijänä toimivalla tulee olla valtuuksia tehdä työtään täysimääräisesti ja vain täten voidaan helpottaa olemassa olevien sosiaalityöntekijöiden työtaakkaa ja turvata asiakkaiden palvelujen saantia. Liiallinen tehtävien rajaaminen ei tuo kustannussäästöjä, päinvastoin. Tilapäisen työntekijän ohjausta ja tarvittavaa tukea voidaan siitä huolimatta antaa ja järjestää, vaikka hänellä olisikin mahdollisuudet toimia työssään itsenäisesti. Työnantaja pystyy tässä kohtaa käyttämään omaa arviointikykyään, millainen ohjaus ja tuki on riittävää esim. työtä aloitettaessa. Eli toivottavaa ei ole sosiaalityön järjestelyjen kannalta, että lähtökohtana tilapäisenä sosiaalityöntekijänä toimimisessa olisi se, että työntekijä voisi toimia vain laillistetun sosiaalityöntekijän työparina ns. avustavana henkilönä. On kuitenkin kiinnitettävä huomiota millaiset työnkuvat ja vastuut voivat tilapäisillä työntekijöillä olla, jotta asiakasturvallisuus on taattu. Laillistetuille sosiaalityöntekijöille tulee turvata aika keskittyä kelpoisuutta edellyttäviin tehtäviin.

Hyvinvointialueen näkemys siis on, että tilapäisesti sosiaalityötä tekevä voi jatkossakin toimia erityistä tukea tarvitsevan asiakkaan vastuutyöntekijänä tai lapsen asioista vastaavana sosiaalityöntekijänä. Kuitenkin tulee huomioida se, ettei tilapäisesti sosiaalityötä tekevällä ole sosiaalityöntekijälle säädettyä oikeutta päättää kiireellisissä tapauksissa tahdosta riippumattoman huollon antamisesta tai siihen liittyvistä toimenpiteistä eikä lapsen kiireellisestä sijoituksesta.

Hyvä ratkaisu on, että vuoden määräajasta voitaisiin tietyin edellytyksin poiketa. Tämä linjaus selkeyttää entistä tulkinnanvaraista määräaika. Kirjaus on esitetyssä lakiluonnoksessa nyt selkeämpi. Riittävä käytännön kokemuksen ja ammattitaidon arviointi vaatii yhtenäistä kansallista ohjeistusta lain soveltamiseen, jottei asiasta synny erilaisia käytäntöjä hyvinvointialueiden kesken. Tämä toisi pahimmillaan työntekijöiden pariin eriarvoisuutta.

Tilapäisesti toimiville työntekijöille tulee maksaa samansuuruista palkkaa kuin laillistetuille sosiaalityöntekijöille. Jos lähdetään siitä, että ko. asiassa lähdetään säästämään sillä, että palkataan tilapäisiä työntekijöitä alemmalla palkalla, voi se johtaa työntekijöiden käytön osalta vääristymään hyvinvointialueilla. Tämä ei ole oikea paikka vedota talouden tasapainottamiseen. Lain tulee olla kuitenkin sellainen, että se tukee ja kannustaa opiskelemaan sosiaalityöntekijän kelpoisuuden, jotta tilapäisenä sosiaalityöntekijänä toimiminen olisi todella tilapäistä, eikä siitä tulisi pysyvä toimintamalli korvaamaan laillistettua sosiaalityötä.

Laissa tulee olla tarkasti määritelty mitä tutkintoja pidetään soveltuvina sosiaalialan tutkintoina, sillä ei ole olemassa ylipäätään monia eri sosiaalialan korkeakoulututkintoja. Sosiaalityöntekijöiden ammattipätevyydestä tulee pitää kiinni edelleen. Sosiaalityön johtamista ja sosiaalityön kehittämistä tulee ylläpitää vahvasti ja niille tulee luoda vahvat kansalliset rakenteet. Lainsäädännöllä voidaan parhaimmillaan tukea näiden onnistumisessa.

Merja Heinonen

sosiaalityön johtaja,

Etelä-Karjalan hyvinvointialue

Etelä-Karjalan hyvinvointialue

Kirjaamo

Valto Käkelän katu 3

53130 Lappeenranta

Vaihde 05 352 000

Faksi 05 352 7800

etunimi.sukunimi@ekhva.fi

www.ekhva.fi

Y-tunnus: 3221313-1

Asiakirja päättyy tähän.